

Finanční právo.

Gustav Lippert: Das internationale Finanzrecht. (1152 str. 8°, nákl. M. Quidde-ovým v Terstu, Vídni a Lipsku 1912.)

Je-li kde na místě omšelé už slovo o „vyplnění citelné mezery“, jest ho jistě možno použití o díle tomto. Není končně ani samo prvním, v literatuře říšsko-německé i v anglické už podobné pokusy nalézáme, ač zpravidla v jinou materii vtěleny; francouzská literatura má dokonce dílo analogické A. Van Daehne Van Varick: *Le droit financier international*, v Haagu 1907); leč pro rozsah svůj může aspoň jakýsi nárok na úplnost činiti i na vyčerpání látky, a jsouc osobou autorovou naším poměrům blízko, také staví jednou naše poměry a potřeby ve střed pojednání.

Autor ovšem nemá na mysli jen dogmatický výklad, nýbrž nebojí se také otázek politických, sleduje v tomto směru požadavky Neymarckovy po mezinárodní legislaci finanční.

Vychází od nauk všeobecných, kde přichází k tak mnohým důsledkům pro právníka vývoj právní s hlediska národního pozorujícího překvapujícím. Ihned však možno podotknouti, že zabývá se i takovými poučkami právními, jež ve státech složených od „nadstátní“ moci ústřední vycházejí. — Po vylíčení pojmu výsosti finanční ve vztazích mezinárodních rozvádí L. všeobecné zásady vodící, aby v odd. IV. přistoupil k výkladu práva smluvního. Po té následují oddíly jednající o mezinárodním právu dávkovém; o otázce dvojího zdanění; o mezinárodním (nadstátním) právu budgetním; právu mincovním; mezinárodní kontrole finanční; o finančně-právní úpravě mezinárodní dopravy; končí pak oddílem o usku-tečňování práva.

Použití knihy velmi usnadňují připojené tři rejstříky.

Drachovský.

Hodáč: Zemská hospodářství království a zemi na říšské radě zastoupených, (48 str. 8°, v Brně 1912).

Spisek tento (otisk ze „Zemědělské Politiky“), není vlastně ničím, než poněkud rozšířeným zpracováním přednášky, kterou autor konal v politickém kursu moravského odboru Národní Rady r. 1912. Ale z celého obsahu jest patrné, že autor choval i vyšší aspirace, než po prostém popularisování vědy.

Vylíčov ústavní povahu zemské autonomie i zvláštní ráz obecní a zemské samosprávy celkem dle panujícího mínění autonomistického, hned dochází k požadavku dělení nákladu podle kompetence zákonodárné a k významu sanace zemských financí s hlediska autonomistického i centralistického.

Přistupuje blíže k otázce nadhozené popisuje uspořádání zemských rozpočtů, na kterémž základě dochází ke kritickému rozboru zemských výdajů rozeznáváje, co pro budoucnost by mělo býti zemi ponecháno, co pak na stát (a co jinam) by bylo převzítí. Zajímavé jest líčení otázek nákladů na školství obecné.

Podobným způsobem, ač s vyloučením návrhů reformních, zabývá se autor ve 4. kapitole řádnými příjmy zemskými a dále v kap. 5. schodky a zadlužením zemským.

Zvláště pak se jedná o návrzích na ozdravení zemských financí a končí appellem politickým, za utužením autonomie zemské i ve smyslu finančním se nesoucím.

Spisek jest dobrou pomůckou informativní.

Drachovský.

Moll: Untersuchungen zur Geschichte des Objektes direkter Steuern (Lipsko 1912; sep. z čestného daru Stiedovi).

Zvláště vytknouti jest ve spisku další konsekvence v kritice pojmu daní majetkových, jak v historii se objevují, a jak dnes posud zpravidla celkem nesprávně jsou pojímány.

Drachovský.

Stehlík: Moderní celní politika (Praha 1912).

Název jest mylivý, ve spisku patrně pro širší informace určeném jest z vlastní celní politiky velmi málo, za to svému účelu celkem vyhovuje, vylučuje některé význačné partie platného práva celního.

Drachovský.

Katsch: Die direkten Staatssteuern im Russland. (Berlín 1912).

Knížka tato jest jednak informativní pro čtenáře jazyka ruského neznalé, jednak však pokouší se o kritické ocenění nynější daňové soustavy ruské, a to, pokud jde o daně staršího původu (na př. živnostenskou), i hledě ke dřívějším formám. Kritika jest klidná a dosti objektivní.

Drachovský.

Quandt: Die Steuer- und Gebührenbegünstigungen des Gesetzes über die Gesellschaft m. b. H. für Familien-Gründungen (Víděň a Lipsko, 1912).

Kdo by ještě pochyboval o nedostatečnosti našeho zákonodárného aparátu ve věcech poplatkových, toho poučí stručný tento výklad použití zákona na případ dosti speciální plnou měrou.

Drachovský.

Eberl: Směneční právo poplatkové. V Praze, 1912; VIII. a 440 str. 8°.

Autor již jinak známý svými pěknými příručkami z oboru poplatkového podal tu důkladnou i obšírnou práci monografickou, jež původně vztahovati se měla na všechny druhy t. zv. kupeckých listin, ale pak pro nával látky obmezena byla na poplatkové právo směneční a listin příbuzných, totiž poukázek, závazných a dlužních úpisů, pak šeků.

Kniha jest úplná, vyčerpáno bylo nejen právo zákonné, nýbrž bylo dbáno také hojnou měrou judikatury a všímáno si bylo též literatury (což se u jiných našich pomůcek praktických bohužel vždy samo sebou nerozumí). Ledaco tam najde i ten, kdo zabývá se těmito partii práva obchodního resp. právem směnečným. Jen poznámkou uvádím, že obchodní